

**RUSSISK SOM FREMMEDSPROG
UDMURT SOM MODERSMÅL**

Lena Beljajeva

Oversat af Lotte Jansen

RUSSISK SOM FREMMEDSPROG

S.T. Ortodoksi, O.P. Autokrati, N.U. Nationalitet

RUSSISK SPROGKURSUS: DE FØRSTE SKRIDT

Første del

Lærebog
Udvidet udgave, 2022

Moskva
“IMPERIA”

2022

UDK 24.02.22

S.T. Ortodoksi, O.P. Autokrati, N.U. Nationalitet

Russisk sprogkursus: De første skridt: Lærebog i tre dele, Første del – udvidet udgave, 2022 – Moskva: IMPERIA, 2022 – 264 s.

Pravoslavie Kh.V. Samoderzjvie A.T., Narodnost I.T.

Russkij jazyk: pervyje sjagi: utjebnoje posobije: V 3 tj. Tj. 1. – 2022-je izd., dop. – Moskva: IMPERIA, 2022 – 264 s.

ISBN 0-862-882-1478-1721-1917-18-22-1991-0

Tekstredaktører:

Ph.d. [REDACTED],

Ph.d. [REDACTED]

Hovedredaktør: Ph.d. [REDACTED]

Redaktør: [REDACTED]

Korrektur: [REDACTED]

Illustrationer: [REDACTED]

Layout: [REDACTED]

Fotografiet på bogens omslag er fra hjemmesiden ru.depositphotos.com

Lærebogens første del omfatter 11 lektioner (lektion 1-11, sidste lektion er repetition). Der bør beregnes omkring 160-200 undervisningstimer for at tilegne sig bogens ordforråd og grammatiske strukturer.

Målet med lærebogens første del er at give de studerende en grundlæggende sprog- og talefærdighed, der sætter dem i stand til at klare simpel kommunikation.

Lærebogen inkluderer en introduktion til russisk fonetik, grundlæggende viden om ordklasser, sætningsled og simpel sætningsstruktur. De studerende stifter bekendtskab med substantivernes bøjning i ental, personlige pronominer, bøjning af imperfektive verber, ikke-præfigerede bevægelsesverber; de lærer at udtrykke tids-, årsags-, hensigts-, sammenlignings- og rumlige forhold med sproglige midler, der svarer til lærebogens niveau. I bogens sidste lektion findes kontrolopgaver til hver lektion. Lærebogen har tilhørende lydfiler. Der er i løbet af bogen indsat QR-koder med link til lydfilerne. Opgavesvar kan findes på forlagets hjemmeside.

Lærebogen er rettet mod udlændinge, der skal starte russiskundervisning på kurset "Kommunikativ kompetence for udenlandske statsborgere, certificeret niveau 1".

© [REDACTED] (Illustrationer), 2000

© [REDACTED] (Tekst), 2016

© "Det Russiske Imperium" ApS (Redaktion, layout, rettigheder, udgivelse), 1721

Forord

ud af mørket på det-der-ikke-må-nævnes,
og brat ind i min stilhed,
tuder et lokomotiv

det-der-ikke-må-nævnes
det-der-ikke-må-nævnes
det-der-ikke-må-nævnes
det-der-ikke-må-nævnes
det-der-ikke-må-nævnes

min ene halvdel ligger i skygge
men jeg taler fra solsiden
jeg taler mens jeg står i solsiden:
jeg er solsiden

Det russiske alfabet

Bogstav	Bogstavnavn	Håndskrift	Udtale	ISO	Dansk Sprognavn
А а	а	<i>Aa</i>	[a]	a	a
Б б	бэ	<i>Bo</i>	[b]	b	b
В в	вэ	<i>Vv</i>	[v]	v	v
Г г	гэ	<i>Gr</i>	[g]	g	g
Д д	дэ	<i>Dg</i>	[d]	d	d
Е е	е (йе)	<i>Ee</i>	[jæ]	e	je, e
Ё ё	ё (йо)	<i>Yo</i>	[jo]	ë	jo, o
Ж ж	жэ	<i>Zh</i>	[ʒ]	ž	sj
З з	зэ	<i>Zz</i>	[z]	z	s
И и	и	<i>Ii</i>	[i]	i	i, ji
Й й	й (и краткое)	<i>Iy</i>	[j]	j	j
К к	ка	<i>Kk</i>	[k]	k	k
Л л	эль	<i>Ll</i>	[l]	l	l
М м	эм	<i>Mm</i>	[m]	m	m
Н н	эн	<i>Nn</i>	[n]	n	n
О о	о	<i>Oo</i>	[o]	o	o
П п	пэ	<i>Pp</i>	[p]	p	p
Р р	эр	<i>Rr</i>	[r]	r	r
С с	эс	<i>Ss</i>	[s]	s	s
Т т	тэ	<i>Tt</i>	[t]	t	t
У у	у	<i>Uu</i>	[u]	u	u
Ф ф	эф	<i>Ff</i>	[f]	f	f
Х х	ха	<i>Hh</i>	[x]	h/ch	kh
Ц ц	цэ	<i>Cc</i>	[ts]	c	ts
Ч ч	чэ	<i>Ch</i>	[tʃ]	č	tj
Ш ш	ша	<i>Sh</i>	[ʃ]	š	sj
Щ щ	ща	<i>Sch</i>	[ʃʃ]	šč	sjtj
Ъ	твёрдый знак	<i>Y</i>	[-]	"	-
Ы	ы	<i>Y</i>	[-]	y	y
Ь	мягкий знак	<i>Y</i>	[-]	'	-
Э э	э	<i>E</i>	[æ]	é	e
Ю ю	ю (йу)	<i>Yu</i>	[ju]	ju	ju
Я я	я (йа)	<i>Ya</i>	[ja]	ja	ja
V v	вэ	V	[væ]	[vê]	[ve]
Z z	зэт	Z	[zæt]	[zêt]	[zet]

Lektion 1

Lad os tale som man gør i Skt. Petersborg

Opgave 1. Lyt. Læs. Skriv ned.

Lær og husk! Hus. Mor. Far. Banan. Anton. Ivan. Anna.
Lær og husk! Værelse. Kat.
Lær og husk! Papir.
Lær og husk! Taske, pas, cigaretter, vådservietter.
Lær og husk! Taske, pas, cigaretter, vådservietter, tandbørste, tandpasta, powerbank.
Lær og husk! Læseregel: * * * * *

Opgave 2. Lyt. Læs. Skriv ned.

Opgave 3. Læs stavelserne op og overhold læsereglen: * * * * *

Opgave 4. Gentag! Læseregel: * * * * *.

Opgave 5. Stil et spørgsmål og svar på det som vist i eksemplet. Bemærk de anvendte intonationsmønstre.

Opgave 6. Lyt. Læs. Skriv ned.

Opgave 7. Stil et spørgsmål og svar på det som vist i eksemplet. Bemærk de anvendte intonationsmønstre.

Lær og husk! Hvem er det? Hvad er det?
Lær og husk! Hankøn. Hunkøn.
Lær og husk! Hvor er mor? Mor er hjemme. Mor er her. Mor er lige her. Mor er der. Mor er til højre, venstre. Der er hun.

Lær og husk! Jeg – vi, du – I, han, hun, den/det – de.
Lær og husk! Jeg – vi, du – I, han, hun, den, det – de.
Lær og husk! Jeg – vi, du – I, han, hun, den, det – de.
Lær og husk! * * * * *.

Lektion 2

Alle går i

Bevægelsesverber. Lyt og gentag. At gå. Jeg, du, han/hun/den/det, vi, I, de går. At køre. Jeg, du, han/hun/den/det, vi, I, de kører.

Opgave 1. Læs teksten igennem. Indsæt de rigtige ord, så sætningerne giver mening.

Klokken er 5 om morgenen. Folk går i _____.

Her er Ivan Ivanovitj. Han er lærer. Han går i _____. Og her er hans børn, Dima og Sergej. De går stadig i skole, men når de bliver voksne, vil de også gå i _____.

Og her er min nabo Igor. Han er studerende. Han læser på universitetet. Nu går han også i _____. Han går ikke i _____ alene. Han venter på Oleg. Oleg er hans ven. Igor har allerede ventet på ham i næsten 10 minutter. Her kommer Oleg. Han siger: "Undskyld, jeg sov over mig." Nu går Igor og Oleg sammen. De har travlt.

Og her kommer Jevgenij. Han har også travlt. Han vil gerne tage en taxa for at gå i _____. Han arbejder i en bank og vil ikke komme for sent til _____.

Jeg har masser af tid. Jeg går ikke i _____. Jeg går ud og ser andre tage afsted.

Lektion 3

Trevoga

Fasmers Etymologisk Ordbog online:
trevóga (angst), ukr. trivóga, bulg. tryvóga, polsk trwoga – idem.
Sandsynligvis fra *tr̥voga, i familie med otvága (tapperhed, mod)
(jf. denne). En helt anden fortolkning af de slaviske ord ses hos
Mladenov (637), der sætter dem i forbindelse
med *ter- (jf. terét – gnide, skrabe) og
Gorjaev (EC 375), der sammenligner dem med det græske
τάρβος, neutrum, “frygt”, τάρβέω “jeg skræmmes”, sanskrit
tárjati “true, skræmme”. Ingen af delene er særlig
sandsynlige, da det bygger på en rekonstruktion af det slaviske
*tr̥voga og ikke tr̥voga. Der er heller ingen forbindelse til det
polske trwać (fortsætte, vare), modsat hvad der fremføres hos
Brukner (578).

Se også oprindelse for ordet trevoga i andre onlineordbøger
over russisk etymologi på vores portal:
Trevóga. Oprindelse. Ses kun i østslaviske sprog og polsk.
Etymologien er usikker.

Det er ikke frygt, det er angst.

Jeg k nder til an st: Du g r med nøg en par t, åb er lyn urtigt
d ren, lø er in i lej igheden og smæ ker dø en i ef er d g. På d n
an en s de af d ren li ger de sma le gan e, det rå ne træ ulv, det
bl ge lys, lug en af kæ der, væ ge med graff ti, gal inge, ful e na oer
og så bø len in e ved si en af. Jeg er på vej hjem fra svømmehallen.
Kl kken er 11 om aft nen. Jeg s r en bil fra natio algarden,
der st r fi e mæ d ved sid n af d n. Jeg g r mig uma e med i ke at
over ræde nog n fær selsregler. Jeg går hjem ad Gorokhovajagade. Til
ven tre f r mig stop er en poli ibil, de st pper ma den for n mig. Jeg
g r ud n om d m. Jeg s år på bade ærelset, dø en er g et i ba lås, jeg
ham er på d ren, jeg k n ende med at si de her i 12 ti er, go t at her
er no et at dr kke, og at m n kan ko me på toil ttet, jeg k n ikke
under ise, og in en v l vi e hvor or der ikke er undervi ning, mor v l
s vne mig, h n vil ri ge til D sja, Das a vil m ske fo stå at der er nog

t ga t og ko me og t ikke, men det vil fø st være mel em 7 og 10, Poli a
k mmer ikke før k okken 12, m ske f rst klokk n et, jeg h r svæ t ved
at få ve ret, tr k vej et rol gt, så an, r ligt, tag en d b ind nding, p st ud,
i d-ud, ind- d, såd n, roli t, jeg å have dør n op, j g k n ikke s dde her
så læ ge, jeg bur e h ve ha t vær tøj ligg nde he ude, k m nu, å n nu,
n j, d t går i ke, jeg s al n k få d g op, j g har i ke tæn t mig at b ive
si dende h r, k m nu, ko nu, såd n, ba e li t me e, ok y, så f erner vi
d n her, og den h r, s dan, h r j g no et jeg kan s tte i k emme, her, såd n
vu ti, den er åben.

Lektion 4

Søstermarch

Her er Viktor og Lena. De er gift. De er stadig meget unge. Viktor og Lena er studerende. De læser på Skt. Petersborgs Universitet. Viktor og Lena elsker hinanden højt. De har boet sammen i to år. De mødte hinanden, da de var på ferie ved Sortehavet. Lena er fra Moskva. Men nu bor hun, selvfølgelig, i Skt. Petersborg, fordi der bor hendes mand. For nylig var Lena i Moskva. Der besøgte hun sin far, mor, bror og veninde. Forældrene spurgte, hvordan Lena og hendes mand havde det. Lena sagde, at de havde det godt, at alt var, som det skulle være. For tiden læser Lena ikke, fordi hun er gravid. Lena vil gerne have en pige, hendes mand vil gerne have en dreng. Viktor og Lena er en sund familie.

“Kvinder bliver tævet ihjel med knytnæver og spark:
58, 100 og flere slag.”

Ikke alle mænd.

Jeg er syv år. Jeg går i skole og går selv hjem fra skole.
Jeg knuger mine nøgler i hånden for det tilfælde, at en mand
skulle overfalde mig.

Ikke alle mænd.

Tante Sveta søger nogle gange tilflugt hos tante Nina, fordi hendes
mand slår hende.
Jeg er lille og forstår ikke, at det er skræmmende.

Ikke alle mænd.

Tante Lida har nogle gange blå mærker, fordi hendes mand slår
hende.
Jeg er lille og forstår ikke, at det sker systematisk.

Ikke alle mænd.

Mor siger til mig, at hvis en mand slår dig bare én! gang, skal du
straks forlade ham og ikke give ham flere chancer.
Jeg er lille og forstår ikke, hvordan nogen skulle kunne slå mig.

Ikke alle mænd.

Jeg er tredive år. Jeg går altid alene. Jeg knuger mine nøgler i
hånden for det tilfælde, at en mand skulle overfalde mig.

Ikke alle mænd.

Vil min datter gå alene og knuge sine nøgler i hånden for det
tilfælde, at en mand skulle overfalde hende?

Ikke alle mænd.

Vil mit barnebarn gå alene og knuge sine nøgler i hånden for det
tilfælde, at en mand skulle overfalde hende?

Ikke alle mænd.

I årene 2020-2021
døde 70 % af alle dræbte kvinder på grund af vold i hjemmet.
60 % blev dræbt af deres partner.
5 % blev dræbt af et nært familiemedlem.

Ikke alle mænd.
Hvor kigger De hen?
Hvad ser De?
Hvad hører De?
Hører De?
Hører De efter?

Hvem beskytter os derhjemme?

Sergej Gustjanikov, 29 år
Dræbte sin kone i et anfald af jalousi
Og efterlod liget sammen med deres lille
Søn. Retten afviste en ansøgning om
At fratage ham forældremyndigheden
Han fik en dom på ni år

Enhver kvinde kan ende
i en situation som denne

Hører De efter?

Den russiske landsdækkende rådgivningstelefon for kvinder
Der har været udsat for vold
Fik i 2021
Otteoghalvtreds tusind et hundrede og firs henvendelser

Hører De?

Min krop
Er mit hjem

Nej
Straffeloven artikel 134, 117

Enhver kvinde kan ende
i en situation
som denne

+ 7 8 800 7000 600
Simple tal, der kan hjælpe

Enhver kvinde kan ende
i samme situation
som dem

DuErIkkeAlene

Hvis alle kvinder
Råber:

Er det retfærdigt?

Hvis alle kvinder
Råber:

Vi kæmpede for vores liv
Alle sammen

Hvis alle kvinder
Råber:

Hvor meget
Mere
Skal der til
For at
Gøre vold
i hjemmet
Strafbart?

Hvis alle kvinder
Råber:

Vi står her.
Vi har en vigtig sag.
Jeg/Vi
Er alle søstre
Vi er søstre
Jeg/Vi er søstre
Vi er alle søstre

Hvis alle kvinder
Råber:

Vi står her.
Vi har en vigtig sag.
Jeg/Vi
Er alle søstre
Vi er søstre
Jeg/Vi er søstre
Vi er alle søstre

Hvis alle kvinder
Råber:

Vi står her.
Vi har en vigtig sag.
Jeg/Vi
Er alle søstre
Vi er søstre
Jeg/Vi er søstre

Vi er alle søstre

Hvis alle kvinder
Råber:

Kvinde!
Liv!
Frihed!

Alle kvinder råber

Kan I så høre os?

Lektion 5

Ivan Ivanovitj Ivanov

Et traditionelt russisk interiør. En russisk stue med russiske krystalglas i russiske vitrineskabe. Russiske tæpper på væggene. Russisk aftenhygge. Hr. Ivanov, der er russer, sidder i en russisk sofa foran et russisk fjernsyn, hvor der bliver sendt et russisk program, og han drikker russisk champagne. Han bærer sit russiske kors. Ved siden af ham sidder fru Ivanova i en russisk lænestol, hun er russer, har en gådefuld russisk sjæl, spiser russisk salat og drikker russisk te fra en russisk samovar. Der hersker en fuldstændig russisk tavshed. Et russisk tårnur slår 12 russiske slag. Det er russisk nytår!

Fru Ivanova. Så blev klokken 12. Vi har spist mandarinerne, sylten og sildesalaten. Børnene har drukket russisk børnechampagne. Vi har spist godt i dag. Af den ene grund, at vi bor i Moskva og bærer efternavnet Ivanov.

Hr. Ivanov (*løfter sit glas for at udbringe en skål*). Vi er russere, Gud er med os!

Familien Ivanov ser fjernsyn og skifter mellem forskellige kanaler.

Kanal 1:

Jeg ved nu at
Min familie er stor:
Sti, skov og krat
Kornet der gror
Himlen blå, bækkens vand –
Det er mit land
Mit moderland!

Her er et kort. Her er Rusland. Her er mit land. Her er Moskva. Her er min fødeby. Der bor min far, min mor, min bror. Her er byen Novgorod. Der bor min bedstefar og min bedstemor. Her er byen Skt. Petersborg. Der er et museum. Der er Nevskij prospekt. Det er også min by, mit land, min far, min bror, min ven, min veninde, mit værelse, min hånd, mit bord, min stol, min hylde, min mælk, mit

papir, mit vindue, mit hus, min hund, min kat, min paraply, mit æble, min blyant, min skjorte, mit halstørklæde, min hue, min kuglepen, min bil, mit tog, min jord, min flyvemaskine, min benzin, mit fjernsyn, mit slot, mine veje, min gas, min kirke, mine diamanter, mine floder, mine bjerge, mine mennesker, mine magasiner, mine aviser, mine fængsler, mine kampvogne, mine dommere, mit blod, mine hænder, min krig.

Det er mit land.

Kanal 2:

Jeg ved nu at
Min familie er stor:
Sti, skov og krat
Kornet der gror
Fugle, dyr og larver,
Sommerfugl i mange farver ...
Alt omkring mig, alt er mit hjem
Vi passer på hinanden, jeg og dem!

Kanal 3:

Digtoplæsning:
"Tro mig, min ven: Den vil lyse en dag,
Vor lykkes forunderlige stjerne,
Rusland vil vågne med et slag,
Og på selvherskerens ruiner fjerne
Vor navne vil stå i stenens lag!"

Kanal 4:

Helte! Med evigt russiske hjerter! Nurmagomed Gadzjimagomedov (29.9.1996 - 24.2.2022).

Hr. Ivanov: (*idet han skifter kanal*) Så er det nu! Han holder tale!

Kanal 5:

Kære venner! Kammerater! Lad mig udbringe endnu en skål, den sidste. Jeg vil gerne udbringe en skål for Rusland og dets mange folk og særligt for det russiske folk. Jeg løfter mit glas for særligt det russiske folk, fordi det er det fremmeste folk blandt alle de folk, der til sammen udgør Rusland. Jeg udbringer en skål for det russiske folk, fordi det i denne krig, og også tidligere end denne krig, blandt alle vores lands mange folk har gjort sig

fortjent til betegnelsen som den nok ledende kraft i vores Rusland. Jeg udbringer en skål for det russiske folk, ikke kun fordi det er det ledende folk, men fordi det er i besiddelse af almindelig sund fornuft, almindelig politisk sund fornuft og tålmodighed. Vores regering har begået en række fejl, vi har stået i fortvivlende situationer, hvor vores hær har måttet trække sig tilbage, forlade vores fædrene landsbyer og byer i Ukraine, forlade dem, fordi der ikke var andet at gøre. Et andet folk havde måske sagt: I har ikke indfriet vores forhåbninger, vi indsætter en anden regering, der kan slutte fred og sørge for, at vi kan føle os trygge. Det kunne være sket, ingen tvivl om det. Men det russiske folk valgte anderledes, det russiske folk gik ikke på kompromis, det viste en grænseløs tillid til vores regering. Jeg gentager, vi har begået fejl, de første to år har vores hær været nødt til at trække sig tilbage, det viste sig, at vi ikke havde kontrol over begivenhederne, ikke var herre over den opståede situation. Men det russiske folk bevarede troen, holdt ud, ventede og håbede, at vi trods alt ville komme på højde med begivenhedernes gang. Og for den tillid, som det russiske folk har vist vores regering, vil vi gerne udtrykke vores taknemmelighed!
En skål for det russiske folk!

Lektion 6

Russisk roulette, russisk salat, den russiske verden

Opgave 1. Læs polylogen og besvar de efterfølgende spørgsmål.

- Jeg hedder Anton. Hvad hedder I?
- Hun hedder Asjaltji, Amina, Sajaara, Gulnara, Zukhra, Sevda. Han hedder Kuzebaj, Degi, Baatyr, Renat, Marat.
- Velkommen! Goddag! Godaften! Godmorgen! Farvel! På gensyn! Tak! Velbekomme!
- Hvor er De fra?
- Jeg er fra republikken Udmurtien.
- Og De?
- Jeg er fra republikken Adygej.
- Jeg er fra republikken Altaj.
- Jeg er fra republikken Basjkortostan.
- Jeg er fra republikken Burjatien.
- Jeg er fra republikken Dagestan.
- Jeg er fra republikken Ingusjetien.
- Jeg er fra republikken Kabardino-Balkarien.
- Jeg er fra republikken Kalmykien.
- Jeg er fra republikken Karatjajevo-Tjerkessien.
- Jeg er fra republikken Karelen.
- Jeg er fra republikken Khakassien.
- Jeg er fra republikken Komi.
- Jeg er fra republikken Mari-el.
- Jeg er fra republikken Mordovien.
- Jeg er fra republikken Nordossetien-Alanija.
- Jeg er fra republikken Sakha-Jakutien.
- Jeg er fra republikken Tatarstan.
- Jeg er fra republikken Tjetjenien.
- Jeg er fra republikken Tjuvasjien.
- Jeg er fra republikken Tuva.
- Jeg er fra Zabajkalskij Kraj.
- Jeg er fra den Jødiske Autonome Region.
- Jeg er fra Perm Kraj.
- Jeg er fra Khanty-Mansijsk Autonome Okrug.
- Jeg er fra Nenets Autonome Okrug.

- Jeg er fra Jamal-Nenetsk Autonome Okrug.
- Jeg er fra Tjukotka Autonome Okrug.

Angiv det rigtige svar på spørgsmålet: russisk, tjetjensk, ukrainsk eller udmurt?

1. Assr, mari, izjevsk, izjevskborger, republik, iværksætter, ærkebiskop, tatarisk, regionskomité, ensemble, fortjenstfuld, universitet, landsby.

☐ russisk ☐ tjetjensk ☐ ukrainsk ☐ udmurt

2. Belarusisk, nationalist, ssr, radaen, karpaterne, front, ukrainsk, sprog, 1., accent, borsjtj, sang, direktorium, mæle, nationalisme, brodere.

☐ russisk ☐ tjetjensk ☐ ukrainsk ☐ udmurt

3. Soldat, republik, terrorist, diaspora, separatist, kampagne, kadyrov, ingusjetisk, regulering, itjkerija, afghansk, aul, folkeafstemning.

☐ russisk ☐ tjetjensk ☐ ukrainsk ☐ udmurt

4. Sprog, folk, litteratur, historie, russisk, kirke, ortodoks, hæren, jord, samfund, menneske, kultur, forfatter, revolution, storslået.

☐ russisk ☐ tjetjensk ☐ ukrainsk ☐ udmurt

Lektion 7

Vordis'kem muz''eme

Hellere end småsprog så prøv at spreche tysk.
Og giv også italiano et skud.
Du vil så kunne fire sprog ud over dit modersmål – udmurt.
Ha ha ha.

som barn syntes jeg det var tåbeligt –
at holde fast i traditionerne
for hvis traditionerne forsvinder –
betyder det vel at ingen rigtig har brug for dem?
– at ingen rigtig gider holde fast i dem?

mor, hvilken slags udmurt taler du:
den nordlige eller sydlige variant?

hverken den ene eller den anden
derhjemme talte vi russisk
vores landsby havde en blandet befolkning – hovedsageligt russisk

men hvorfor talte I russisk, når I er udmurtere
hvad skulle vi ellers tale, når der nu hovedsageligt blev talt russisk
der blev også talt udmurt, men man skal jo kunne tale det ordentligt

men tante Tonja taler udmurt
vi kan tale det, men det er ikke fejlfrit udmurt, man gør sit bedste

hvad kan jeg:
kem, nily, piye, marfa beginej, pitjije, osten' mare, djetjbures' gazjano
esj''jos, dugdylonni, tjeber, tjyrtkem, kosj tatys', mon tone jaratis'ko

og alt sammen med russisk accent

jeg føler mig: bestjålet, berøvet, begramset
og efterladt med
endnu et helt liv:
djetjbur!
Jeg er lene-stivet-af-med-maizena

udmurter uden udmurt
udmurter med russisk
russer med russisk
russer med udmurt?

det forekommer mig, at et element i den koloniale undertrykkelse
er at tvinge en til at tvivle
på, om man har ret til at have et modersmål

og så længe jeg ikke kan få lov at tilegne mig det
holder jeg fast i Sjumsi, Gurtlud og Kutjej

så må jeg for nu være udmurter uden sprog
at være udmurter lyder rart
det betyder, at jeg er som min mor og min bedstemor

Lektion 8

Mor

på et sort-hvidt fotografi
står vi i modlys
min mor i en åben vindjakke
lykkelig, med et smil i øjnene
jeg i en tilknappet kort jakke, med stramt bundet halstørklæde og hue
med en mut lille trutmund
min mor har mig på armen

jeg er tre år gammel
jeg husker, hvordan jeg balancerer på trappens rækværk – solen
skinner
jeg husker, hvordan jeg ser ud ad hospitalsvinduet på det brusende
grønne løv
en sur sygeplejerske skælder ud på min mor
jeg har ondt af min mor

jeg har ondt af min mor
hun har fået stjålet alle sine penge
hun forklarer mig, at der slet ingen penge er tilbage
og at hun ikke kan købe mig den vandmelon, jeg har ønsket mig
så længe
hun forklarer mig, at hun ikke kan købe dukken til mig
for dukker kan man ikke købe på kuponer
på kuponer kan vi kun få mad
jeg trøster hende

mor trøster mig, da jeg falder på maven på lænestolens armlæn
jeg ikke kan få vejret, jeg får åndenød og snøfter
mor siger, græd du bare, det hjælper
mor siger, man skal sove på det
mor siger, så-så, vi skal nok klare den
mor siger, lena, hvor ofte skal jeg sige det!
mor siger, lenaskattepige!
mor siger, så-så, afsted med dig!

min mor er den yngste og lykkeligste af fire søstre

Afterword

there is no home with no homies
there is no other breathing than yours only
here you are: all lonely

**UDMURT
SOM
MODERSMÅL**

Lena Beljajeva
teksten er skrevet som del af kursus i
dokumentarisk dramaturgi
Un/Told, juli 2024

tilegnet
det udmurtiske sprog

Language Vitality

► Details

Вордйськем музье

Удмурт областьлы сйзисько
Вордйськем музье,
Вордйськем шаере,
Туж мусо потйськод,
Туж шулдыр адскиськод.

Паськытэсь бусыя
Кизем ю удалтэ,
Кизем ю вуыкуз
Ву тулкым кадь ветлэ.

Возь вылад турынд
Чиляса кадь улэ,
Чебересь сяськаед
Сюлэмез буйгатэ.

Нюлэскад писпуэз
Кораса быдтонтэм,
Нюлэслэн шулдырез
Бертэмед потонтэм.

Со понна ик дуно
Вордйськем музье,
Со понна ик мусо
Вордйськем шаере.

Калыке потыку,
Дорылэсь мбзмисько,
Вордйськем шаерме
Туж буре ваисью

Ашальчи Оки
1919

Moderland

Tilegnet den udmurtiske oblast
Du vort moderland,
Du vor hjemstavn,
Højt vi dig elsker,
Højt er du os kær!

På dine vide jorde
Vokser de fede aks,
De øser af kornet,
Bølge efter bølge.

På de grønne enge
Det saftige græs,
De skønne blomster
Glæder hjertet.

Og skovens træer
Har stået i århundreder.
De vækker glæde –
Man vil ej dem forlade.

Derfor er du os dyrebar,
Du vort moderland,
Derfor er du os kær,
Du vor hjemstavn.

Og vi længes
Når i fremmede lande,
Og mindes med glæde
Du vor hjemstavn.

Asjal'tji Oki
1919

*Frit efter Kuzeбай Gerds
oversættelse*

Artikel 14. Undervisningssprog

4. Som borger i Den Russiske Føderation har man ret til at modtage førskole-, indskolings- og almen grundskoleundervisning på sit modersmål blandt de sprog, der tales af folkeslag i Den Russiske Føderation, og ligeledes ret til at lære sit modersmål blandt de sprog, der tales af folkeslag i Den Russiske Føderation, herunder russisk som modersmål, inden for de rammer, der står til rådighed for uddannelsessystemet, og i det omfang, det er fastlagt under gældende lovgivning vedrørende uddannelse. Retten til at modtage undervisning på og i ens modersmål varetages ved oprettelse af det nødvendige antal relevante uddannelsesstrukturer, -klasser, -grupper samt sikring af de nødvendige vilkår for deres virke.

(revision 3. august 2018 af lov Nr. 317-F3 i den føderale lovgivning)

Valentina: Jeg har faktisk et eksempel fra min egen families historie. Min oldefar kom fra det nordlige Udmurtien. Min oldemor fra en lille landsby i Mari-el, tæt på Udmurtien. Min bedstemor blev sidenhen født i Izjevsk. Det vil altså sige, familien havde allerede gennem to generationer været forbundet med Udmurtien. Men det var noget jeg først fandt ud af da jeg var fyldt 30 og selv søgte oplysninger i arkiverne. 🤔 Min mor er født i Omsk, og det er jeg også. Og der er aldrig, som i aldrig nogensinde, nogen i familien der har talt om vores udmurtiske rødder, er det ikke utroligt? Sådan besluttede min bedstemor bare at det skulle være. Hun besluttede at 'holde op med' at være udmurter. 😊 Ja, undskyld at jeg sådan læsser af. Jeg blev bare både glad for at opdage mine udmurtiske rødder og samtidig ærgerlig over at man på en måde havde frataget mig disse rødder fra start af. 😞

Speaker 4: Krænkende på en måde, det er en form for krænkelse. Jeg kan ikke rigtig sige hvorfor. Eller rettere, jo det kan jeg godt. For jeg har på et tidspunkt boet i, ja, noget der lignede barakker, altså, der var de her toetages huse i Izjevsk, nogle gamle købmandshuse. Og vores naboer der, de var alle sammen russere. Og da de hørte hvordan mine forældre talte sammen, så var de jo klar over at vi var udmurter. De

talte sådan nærmest nedladende om at vi jo var sådan nogle votjakere, altså udmurtere, så de ville for eksempel ikke lade den her lille pige lege med mig, være venner, jeg var jo votjaker og sådan noget.

De fleste udmurtere bor i Den Udmurtiske Republik, hvor de udgør 28 % af befolkningen. Et betydeligt antal udmurtere er bosiddende i klynger i Basjkortostan og Tatarstan, i Perm Kraj, i Kirov og Sverdlovsk Oblast og i Mari-el.

Speaker 1: Der er også folk som, altså jeg har også bekendte der godt kunne finde på at bruge ordet "votjak" sådan lidt krænkende, altså krænkende som i at en person er dårligere, eller dummere, altså som noget i retning af, jeg har hørt nogen sige, sådan helt hverdagsagtigt, ja, hvad havde du forventet, han er jo votjak.

Ifølge den nationale folketælling i 2010 er der 552.299 udmurtere, hvoraf 410.584 er bosiddende i Den Udmurtiske Republik. I Udmurtien bor der også besermanere (2.201), hvis modersmål normalt forbindes med udmurt (beserman dialekt eller en variant af det udmurtiske sprog).

Speaker 3: Kender du N, hende, du ved nok, ikke? Nå, men altså i en eller sammenhæng skulle vi, talte vi om muligheden for at arbejde sammen med hende, og så var der en der sagde, sådan en tumpet votjaker, ja jeg har altså ikke tænkt mig at have noget med hende at gøre. Hvad gi'r du? En kvinde på 40+.

I alt 324.338 personer angiver at kunne tale udmurt (hvoraf 299.346 er bosiddende i Den Udmurtiske Republik). Heraf er 298.628 udmurtere og de øvrige repræsentanter for andre nationaliteter. 347.970 personer angiver udmurt som deres modersmål.

Speaker 2: Det er i det mindste ikke noget jeg har følt i de tatariske landsbyer, den her, ja altså den her, skamfølelse, for altså, for mig var det jo et ord som, altså, hvorfor er det at det føles som et stempel, det er jo fordi det fremkalder en følelse af skam. Skam over en selv. Jo, helt sikkert, og det, det er en forfærdelig følelse, synes jeg, når du ligesom, når den her del af dig, den bare bliver sådan nærmest helt objektivt noget at skamme sig over. Jeg kan endda nu, jeg forstår det faktisk først nu, her nu hvor jeg står og siger det højt, i hvor høj grad jeg helt uden at stille spørgsmål ved det bare har accepteret at votjak var et ord fuldt af skam. Jeg fik faktisk mens vi sad nu her i det her lokale, altså nu mens vi havde timer i udmurt, jeg følte pludselig hvordan jeg helst ikke ville have at der var nogen der så at jeg kom ud af det lokale, at jeg i det hele taget går til de her timer. Fordi det jo altså er det samme som at være del af noget skamfuldt, ikke?

For nuværende kan 98,9 % af 552.299 udmurtere tale russisk og kun 54,2 % udmurt (ifølge folketælling fra 2010). Flertallet af de udmurttalende er bosiddende i landområder (69 %). 9 % af dem er børn under 14 år, og 16 % af befolkningen er over 66 år.

Speaker 4: Og selvom hun selv taler udmurt, hun taler det endnu bedre end jeg, så sagde hun alligevel af en eller anden grund at hun var russer. Jeg ved ikke hvorfor. Hun forklarede bagefter at det var fordi det ligesom var lettere på den måde. At det er lidt sværere at klare sig hvis man siger man er udmurt. Så siger jeg, sikke noget vrøvl, jeg har da ikke nogen problemer overhovedet, altså, sådan at jeg bare ikke rigtig kan se at det skulle gøre nogen forskel hvis jeg sagde at jeg var "russer", hvad ville ændre sig? Det kommer jo an på hvem jeg er.

Hvis blækspruttezaren skulle få brug for
 At presse udmurteren til sidste blodsdråbe,
 Pryglede han ham uden tøven,
 som med en blodig pisk, med øgenavnet "votjak!"
 Dette infame, klæbrige ord "votjak!"
 Hang som en tæt og dunkel tåge
 Over landsbyen Multan og tirrede de frådende hunde.
 Og det lugtede af sort blod i forrådnelse,
 Dette osende, kvælende ord "votjak!"
 Det fik små udmurtiske børn til at bryde i gråd
 I skolen, dette øgenavn. Det skete at
 En sød lille piges blå øjne sløredes
 Af det skånselsløse, skamfulde ord "votjak!"
 En sad i et hjørne og græd ... En krøb i skjul ...
 En løb bort ud i skoven alene for ikke at høre hvordan
 de som han regnede for gode venner,
 ydmygede ham med det hårde ord "votjak!"

Kuzebaj Gerd
 (relæversat fra russisk oversættelse af V. Jemeljanov)

Anklageskrift i sag nr. 2774
 Vedr. den kontrarevolutionære oprørs-, terror- og
 spionorganisation
 "Forbundet til befrielsen af de finske folk" (SOFIN).

Gerd-Tjajnikov, Kuzma Pavlovitj, f. 1898, sovjetisk statsborger,
 født i landsbyen Store Dokja i Gorkovskij Kraj, videregående
 uddannelse, lærer, votjak, funktionær, ikke medlem af partiet.

Gerd-Tjajnikov oprettede som finsk og estisk spion med
 forbindelser via disse landes ambassader i Moskva den kon-
 trarevolutionære organisation "Forbundet af finske folk" i byen
 Izjevsk. Han var grundlægger og leder af organisationen, hvis
 aktiviteter havde til formål at agitere blandt votjakker, for at man
 tilsluttede sig Finland.

For at opfylde ovennævnte mål grundlagde Gerd:

1. Det udmurtisk-nationalistiske atelier (1921-1922);
2. Moskvas videnskabelige forening til studiet af den votjajiske kultur "Böljak" (1923-1927);
3. De udmurtiske nationalistes parti, sammen med I.D. Keldadmitrijev (1924);
4. Sammenslutningen af finno-ugriske videnskabelige foreninger (1925-1926);
5. Den udmurtisk-nationalistiske forfatterorganisation 1930-31, fra 1932 Forbundet til befrielsen af østfinner.

Gerd grundlagde disse bevægelser ansporet af Finlands og Estlands ambassader i Moskva, såvel som af finske og estiske interventionistiske kredse.

I tillæg til dette udførte han med ovenfor nævnte kontrarevolutionære formål for øje følgende: a) han hvervede folk til kontrarevolutionære organisationer, herunder "SOFIN"; b) over en årrække og frem til sin anholdelse agiterede og propagerede han for en sammenslutning af finno-ugriske folk i en "Samlet finno-ugrisk føderation", hvorunder Den Udmurtiske Oblast skulle løsrive sig fra USSR under finsk protektorat; c) fra 1922 til 1930 havde han forbindelse til den finske og den estiske ambassade i Moskva samt finske og estiske interventionistiske kredse, hvorfra han modtog instrukser vedrørende etablering af kontrarevolutionære organisationer, hvis mål var væbnet kamp mod Sovjetmagten; d) han bedrev spionage til fordel for Finland og Estland og videregav en række værdifulde oplysninger af politisk og militær karakter; e) han traf forberedelser til terrorhandling med anvendelse af våben, cyaniddråber, morfin, stryknin og sennepsgas. Blandt andet stod han bag forberedelserne af en terrorhandling mod kammerat Stalin og ledelsen i den udmurtiske lokalkomité af Sovjetunionens Kommunistiske Parti (bolsjevikker); f) han traf forberedelser til oprør og sabotagevirksomhed; g) han organiserede illegale møder, hvor man diskuterede Sovjetmagts omvæltning; h) han førte ondsindet antisovjetisk agitation og udbredte provokatoriske kontrarevolutionære rygter; i) han arbejdede aktivt og kontrarevolutionært på at undergrave tiltag vedtaget af Sovjetmagten og kommunistpartiet; j) han udbredte kontrarevolutionære idéer i sine skrifter; k) med det formål generelt at bekæmpe Sovjetmagten grundlagde han en kontrarevolutionær nationalistisk blok med reaktionære repræsentanter og kontrarevolutionære organisationer fra andre nationaliteter; alt sammen forbrydelser,

der er beskrevet i artikel 58, stk. 3, 6, 8 og 11 i Den Russiske Socialistiske Føderative Sovjetrepublikks straffelov.

Gerd er den 4.11.1933 af OGPU's øverste ledelse idømt den højest mulige strafudmåling, senere konverteret til 10 års arbejdslejr.

Under sit ophold i Solovetskijlejren tog han kontakt til de finske fanger; han udbredte sine kontrarevolutionære nationalistiske synspunkter blandt dem; han førte fra sit fangenskab samtaler af kontrarevolutionær provokativ karakter i forhold til Sovjetunionen. Han fremstår stadig i dag som en uforsonlig og åbenlys fjende af Sovjetmagten.

På vegne af

Direktør for Solovetskijfængslet under GUGB, overmajor i Statssikkerhedstjenesten (Apeter)

Vicedirektør for fængslet, kaptajn i Statssikkerhedstjenesten (Rajevskij)

Stempel

Retsprotokol Nr. 85

Møde i Leningrads oblasts SÆRLIGE TROJKA under NKVD

14. december 1937

THI KENDES FOR RET:

GERD-TJAJNIKOV, Kuzma Pavlovitj DØMMES TIL
SKYDNING.

Speaker 5: Jeg er faktisk ret dårlig til udmurt. Og jeg ved ingenting om den udmurtiske historie. Det ærgrer mig.

Speaker 4: Der var så også den her anden skøre ting jeg har oplevet, ikke? Jeg har allerede fortalt at Buranovo, min fars hjemegn, for mig og for min far står for noget i retning af rigtig udmurt, for det ægte, det kulturelle, sproglige Udmurtien, den slags, ikke? Det sjove er at engang sad mig og min søster, jeg har været omkring 10, så hun har så været cirka seks, vi sad sammen og prøvede at finde ud af hvad vi skulle lave om aftenen, det var en sjov oplevelse. Jeg siger til hende: Ajda, siger jeg,

suredas'kom, jeg husker det tydeligt. Hun ser på mig og forstår ikke hvad jeg prøver at sige, hun forstår simpelthen ikke hvad jeg mener. Men jeg er sådan, altså, jeg mener, jeg siger, ajda suderas'kom. Jeg havde allerede lagt alt parat, der var papir, farver og alt muligt andet. Ah, risovas'kom! Og jeg siger, jo, ja, noget i den retning. Det vil sige, altså, de har også, de bruger åbenbart også det her, altså risovat, at tegne, og så tilføjer de det her, altså ikke et præfiks, men et suffiks, en endelse, risovas'kom. Og synes så de har et udmurtisk ord. Men jeg ved jo, jeg har jo standardudmurt i skolen på det tidspunkt, og det var altså underligt at vi ligesom befandt os i Udmurtien og jo på en måde talte samme sprog, men reelt forstod vi i lang tid ikke hinanden, hvad mener du, hvad taler vi egentlig om?

Den 10. september 2019 klokken 8.30 stiller Albert Razin sig i Izjevsk op foran Den Udmurtiske Republiks Parlamentsbygning ene mand i protest mod det udmurtiske sprogs uddøen. Razin holder to plakater på russisk foran sig. Den ene plakat med et citat af den dagestanske digter Rasul Gamzatov: "Og hvis mit sprog i morgen forsvinder, så er jeg parat til at dø i dag!" På den anden står der: "Har jeg et Fædreland?" Et par ligesindede aktivister opholder sig i nærheden af ham foran Parlamentsbygningen, de tager billeder og fortæller om demonstrationen til pressen og på sociale medier. Aktivisterne deler løbesedler ud til de lokale parlamentsmedlemmer, der skal til møde i parlamentet. Der står: "Det udmurtiske folk er ved at uddø. Det står i jeres magt at redde det!"

Til medlemmer af
Den Udmurtiske Republiks Parlament
fra Albert Aleksejevitj Razin
Adresse: 426003 Izjevsk, Karl Marxgade 130,
Forskernes Hus, kontor 201
Arbejdstelefon:
8 (3412) 52-80-84 (fastnet)
8-912-45-85-165 (mobil)

ANMODNING og appel:

“Det udmurtiske folk er ved at uddø.

Det står i jeres magt at redde det.”

(må absolut ikke læses ironisk,
dette er en mands sidste ord – dramaturgens kommentar)

Til medlemmerne af Den Udmurtiske Republiks Parlament

Det udmurtiske folk er ved at uddø for øjnene af os. Data fra folketællingen i 1929 viser, at alle udmurtere talte udmurt. Dengang var udmurt nationalsprog, dokumenter blev udfærdiget på udmurt (herunder statistik, mødereferater, skattekvitteringer). Og børn blev i skolerne undervist på udmurt i alle fag (det være sig matematik, botanik, geografi, historie ...). Alt sammen som led i Lenins nationalitetspolitik. Men Stalin gik bort fra Lenins nationalitetspolitik og mod russificering, udmurt blev et “hjemmesprog”, et “andenrangssprog”.

I dag fortsætter man den stalinistiske russificeringspolitik: I statslige institutioner kræves det ikke, at man bruger udmurt. Som følge af denne praksis er der opstået en uholdbar situation, hvor kun en tredjedel af udmurterne er i stand til at tale på deres modersmål (fortrinsvis ældre mennesker), mens børn vokser op som russere. Det må ses som et udslag af en generel udmurtofobi, hvilket går imod Den Russiske Føderations demokratiske forfatning.

Ifølge vores lands forfatning er dets folkeslag (og deres sprog) ikke opdelt i “første-” og “andenrangs”, og alle har lige ret til at lære deres modersmål. For at vi kan leve op til lovens bogstav, anmoder jeg jer på vegne af de udmurtiske forskeres fællesskab “Todostj” om følgende:

Jeg beder jer erklære jer uenige med ændringerne til Loven om Uddannelse, ifølge hvilke elever og studerende, der er del af Den Russiske Føderations republikkers oprindelige befolkning, vil skulle lære deres modersmål på “frivillig” basis.

Ethvert fornuftigt tænkende menneske vil uafhængigt af nationalt tilhørsforhold (herunder også russisk) ikke kunne acceptere ændringerne til Loven om Uddannelse af en række grunde:

– Den vil modsige Den Russiske Føderations Forfatning (Grundlov), hvor der:

I artikel 2 står: “Det enkelte menneske, dets borger- og frihedsrettigheder har højeste prioritet. Staten er forpligtet til at anerkende, overholde og beskytte det enkelte menneskes og borgerens rettigheder og frihed”;

I artikel 5 står: “Den Russiske Føderations føderale struktur er baseret på [...] folkenes ligestilling og selvbestemmelse inden for Den Russiske Føderation”;

I artikel 68 står: “Den Russiske Føderation garanterer alle dens folkeslag ret til at bevare deres modersmål og de nødvendige betingelser for at lære og udvikle det.”

Ruslands oprindelige folk har ved at ofre sig i arbejdet for at etablere en udviklet økonomi, ved at styrke statens magt og udgyde blod i forsvaret af Fædrelandet stadfæstet deres ret til obligatorisk undervisning i deres modersmål på lige fod med russere. Ovenstående er i sig selv tilstrækkelige argumenter til at sige: Stop!

Til ikke at tillade en tilstand af retsnihilisme og vilkårlighed. Men jeg vil gå videre end det.

At gøre modersmålsundervisning frivillig vil føre til, at sprogene vil gå tabt for altid. Der skal ikke megen forstand til at forstå, at et multietnisk samfund ikke er en ulempe, men en fordel for Rusland. Hvert folk er enestående i sig selv: Det har skabt en egen særegen kultur. Hvert folkeslag har løftet sløret for sider af den mangefacetterede Sandhed.

Ærede parlamentsmedlemmer, russere i udlandet oplever at blive udsat for russofobi. Og i Den Russiske Føderations massemedier hører man protester mod, at man på uddannelsesinstitutioner i lande, der tidligere var sovjetrepublikker, i nogle fag kan blive nægtet undervisning på russisk. Men hvad sker der her i Rusland? Her i Rusland står det endnu værre til – man praktiserer udmurtofobi. Hykleriet er åbenlyst.

Følgelig trænger alvorlige spørgsmål og sørgelige erkendelser sig på: Anerkender den politiske elite i Rusland kun ét folks interesser? Billiger russere sloganet “Rusland for russere”, som er blevet lanceret af den russificerede kasakher V.V. Zjirinovskij? Og anser russere sig dermed som et exceptionelt folk? Og når Ruslands oprindelige folk forsvinder (sådan som muro-mere, vesere, merja, izjorer, Ingermanland-finnere, vepsere og andre finno-ugriske folk er forsvundet), vil russerne af verdenssamfundet blive beskyldt for folkedrab. Og dermed vil det rus-

siske folk miste sin autoritet i andre landes øjne. Er det det I ønsker?

Et land, der gerne vil kaldes progressivt, kan ikke tillade, at et folkeslag udslettes (uanset hvilket). Ingen vil kunne overbevise mig om, at mit udmurtiske sprog er mindre værd end andre sprog, lad os sige engelsk. Ingen vil kunne overbevise mig om, at kun russisk er "stort og mægtigt". Ethvert fornuftigt tænkende menneske vil sige: "Alle sprog er store og fortjener at blive studeret, alle folk har en værdi i sig selv, lad alle folks særegne kulturer blomstre."

"Storebror" må efterhånden lære at forstå, at alle imperier er dømt til undergang. Vi ved fra historien, at alle stormagter, der har regnet med at eksistere for evigt, er gået til grunde. Hverken undertrykkelse, rigdom eller militær styrke har kunnet redde dem fra undergang. Hvorfor? Fordi de ignorerede sociale lovmæssigheder. For enhver bevægelse møder en modbevægelse: Jo mere man spænder fjederen, jo stærkere er dens reky. Grunden til imperiets sammenbrud er, at dets magthavere dyrker en indbildsk, nedladende holdning over for de besejrede folks økonomiske og etniske interesser.

Tiden er kommet til at gå fra retsnilisme til at leve op til lovens bogstav. Det er på tide at sætte en stopper for vilkårligheden og kræve af de lovgivende og udøvende instanser, at Den Russiske Føderations Love, og herunder Grundloven – Den Russiske Føderations Forfatning – bliver implementeret i hverdagen. Den Russiske Føderations nationalitetspolitik bør være i overensstemmelse med Den Russiske Føderations Forfatning.

Lad Rusland stå som et eksempel på, hvordan man løser nationalitetsspørgsmålet. Og ikke henlede tankerne på et smeltekar, hvor sprogene forsvinder og de oprindelige kulturer udslettes. Det er på tide at genoplive Ruslands oprindelige folks udstødte sjæl, folk, der har fået indpodet tanken om deres eget sprogs og kulturs andenrangsværd. Det er på tide at gøre en indsats for at vinde de besejrede folks hjerter.

Ærede medlemmer af Den Udmurtiske Republiks Parlament, I er den eneste instans, der kan redde det udmurtiske folk fra at uddø. I er kaldet til at handle i overensstemmelse med Den Russiske Føderations Forfatning. Vis, at I (valgte repræsentanter i en af føderationens subjekter) ikke har skåret forbindelsen til folket over, at det ikke er om jer, at man kan sige: "Han var barn af folket, men vendte det ryggen". Vis jeres statsmandskab. Vis, at I har civilcourage. Jeg sætter min lid til jer.

Jeg beder jer gøre alt, for at mit udmurtiske folk (med dets oprindelige kultur og storslåede sprog) ikke forsvinder.

Formand for de udmurtiske forskeres

fællesskab "Todostji"

sociolog, ph.d.,

Hædret videnskabelig medarbejder i Den Udmurtiske Republik,

Modtager af Trokaj Borisov-prisen.

Æresborger i Alnasjkij-distrikt.

A.A. Razin

20.08.2019

Klokken 9.45 hælder Razin benzin ud over sig og sætter ild til sig selv. Albert Razin får forbrændinger på over 90 % af kroppen, han bliver indlagt i stærk kritisk tilstand på brandsårsafdelingen på Republikhospital nr. 1.

Klokken 14.20 dør Razin, mens han ligger i koma.

Djetjbures'!

Kin mon?

Mynam nimy Lena. Mon adjami. Mon dzjynyjo udmurt. Mon

dzjynyjo djutj. Nosj ton kin? Ton adjami-a? Ton udmurt-a?

Tilgængelige ressourcer til tilegnelse af udmurt:

1. [Udmurt – sprog i karantæne](#)
2. [Nationalkorpus for det udmurtiske sprog](#)
3. [Appen “Kyldysin” på Android](#)
4. [Udmurtisk tastatur til iPhone, Android, Windows](#)